Minorregeling - 2020-2021

1. Naam minor: Vaardig in Leiderschap

2. Engelse benaming: Leadership skills

3. Inhoud minor

- De minor Vaardig in Leiderschap focust zich op de ontwikkeling van leiderschapsvaardigheden. Deze vaardigheden heeft de student nodig om als leidinggevende aan de slag te gaan. Dit doen wij aan de hand van vaardigheidscolleges, assessments, coaching en ondersteunende theorielessen (bedrijfskundige werkgebieden). Tijdens de vaardighedencolleges (workshop) doe je kennis en vaardigheden op die geoefend worden tijdens de coachingsessies en die getoetst worden tijdens de assessments (rollenspellen) waarbij praktijksituaties worden nagebootst. Denk hierbij aan slechtnieuwsgesprek, solliciteren, vergaderen. Studenten krijgen ook de kans om gedurende een leiderschapsobservatie praktijkervaring op te doen bij een leidinggevende uit hun eigen werkveld. Bij de bedrijfskundige werkgebieden kun je denken aan vakken zoals strategisch management, arbeidsrecht, projectmanagement, personeelsmanagement, bedrijfseconomie, marketing e.d. Dit zijn vakgebieden waar je als leidinggevende gedurende je loopbaan mee te maken krijgt. Daarnaast organiseren de studenten zelf een event, waarin ze alle opgedane kennis en vaardigheden op het gebied van leidinggeven en de werkgebieden in de praktijk kunnen brengen. Hieraan zijn opdrachten gekoppeld van de bedrijfskundige vakken en zijn er binnen dit project raakvlakken met leiderschapsvaardigheden en persoonlijke ontwikkeling.

  De vaardigheden zijn niet ondersteunend aan de theorie, maar juist andersom. In de minor wordt de focus gelegd op de ontwikkeling van vaardigheden in combinatie met bedrijfskundige kennis die je nodig hebt als leidinggevende om de studenten op deze wijze klaar te stomen voor de praktijk. De student leert welke competenties belangrijk zijn om een goede leidinggevende te worden en om deze competenties toe te passen in de praktijk. Ook leren de studenten om samen met andere disciplines te werken en kennis te delen. Naast groepswerk is de individuele bijdrage cruciaal. Door een intensief coachingstraject worden de studenten hierin begeleid. Studenten leren een zelfkritische houding aan te nemen, te reflecteren en zich te professionaliseren. Ook kunnen de studenten de minor gebruiken om te ontdekken of leidinggeven iets voor hen is. Ontwikkeling op individueel niveau is de kern van de minor, waarbij het oefenen in praktijksituaties centraal staat. Daarnaast doen de studenten kennis op van bedrijfskundige vakken die ondersteunend zijn aan de rol van leidinggevende.

  Praktijk:
  Het onderwijs focust zich dan ook zoveel mogelijk op de praktijk, hier zit dan ook de toegevoegde waarde voor de student. Zo bieden wij studenten opdrachten gebaseerd op de praktijk aan en worden praktijksituaties nagebootst tijdens assessments (rollenspellen). Bij de assessments zijn stakeholders uit de praktijk betrokken. Vanuit hun praktijkervaring weten zij de studenten van feedback te voorzien en te beoordelen op hun competenties (i.c.m. de coach). Daarnaast observeren de studenten ook een leidinggevende om praktijkervaring op te doen, worden er gastcolleges aangeboden en organiseren de studenten een eigen event.

  Competenties en leerdoelen:
  De minor Vaardig in Leiderschap focust zich zowel op persoonlijke effectiviteit als op “leren leidinggeven, waarbij de volgende competenties en leerdoelen centraal staan:

1) Persoonlijke effectiviteit (wie ben ik?)

- Zelfinzicht en zelfkennis (waar ben ik goed in, waar kan ik mij nog op ontwikkelen)
- Professionele ontwikkeling

Competenties en leerdoelen behorende bij leerlijn 1:

1. *(zelf)vertrouwen* → De student vertrouwt op zijn eigen kennis, kunde en ervaringen en presenteert zich zelfbewust (komt op voor eigen ideeën en mening en laat zich niet beïnvloeden/meeslepen door gedrag van anderen).
2. *Professionalisering* → De student kan reflecteren op zijn handelen, kent zijn talenten en weet deze ook te benutten en kent daarnaast zijn ontwikkelpunten en weet hiervoor een ontwikkelplan op te stellen.
3. *Autonomie* → De student straalt gezag uit, kent zijn verantwoordelijkheden en handelt daar ook naar en toont op doordachte wijze zijn gevoelens.
4. *Professionele performance (houding, mondeling, schriftelijk)* → De student kan zijn gedrag aanpassen op de professionele omgeving, zowel in woord als gedrag. Student heeft het (empathisch) vermogen om zich in te leven in de gevoelens of de gedachtegang van anderen, begrijpt de emoties van de ander en kan hierop inspelen.

2) Leren leidinggeven

- Leren hoe groepen en mensen in elkaar zitten.
- Op welke wijze kun je leidinggeven?
- Het hebben van een visie, omgaan met problemen en omgaan met de beschikbare middelen.

Competenties en leerdoelen behorende bij leerlijn 2:

5. *Overtuigen* → De student weet zijn standpunt goed te verwoorden, weet zich in de rol van een ander te verplaatsen en kan van daar uit zijn argumenten bijstellen en weet de ander te enthousiasmeren.
6. *Motiveren* → De student kan anderen inspireren en stimuleren en weet anderen op een positieve manier te benaderen en te waarderen.
7. *Onderhandelen* → De student kan de verschillende belangen in kaart brengen en afwegen en weet de juiste onderhandelingsstrategieën en -tactieken
8. *Luistervermogen* → De student kan non-verbale communicatie van de spreker herkennen, geeft de spreker voldoende ruimte en weet door te vragen, samen te vatten tijdens gesprekken.
9. *Beoordelingsvermogen* → De student kan situaties analyseren op basis van relevante informatie en aan de hand van vooraf gestelde eisen de situatie beoordelen.
10. *Teambuilding/coaching* → De student weet synergie te creëren, talenten te herkennen, te stimuleren en in te zetten en probeert in oplossingen te denken.
11. *Omgevingssensitiviteit* → De student is zich bewust van zijn omgeving en weet van daar uit een visie en strategie vorm te geven en daar naar te handelen.

Na afloop van de minor:
Wanneer de student de minor heeft doorlopen heeft de student een goede basis om later in zijn/haar loopbaan aan de slag te gaan als leidinggevende. Wij verwachten dat de studenten na afronding van hun studie eerst een aantal jaar werkervaring gaan opdoen waarin zij zich kunnen profileren en vanuit daar doorstromen naar een leidinggevende functie in het middensegment (leidinggeven aan MBO/HBO-ers).

Samenvatting voor diplomasupplement

Binnen de minor Vaardig in Leiderschap staat de ontwikkeling van leiderschapsvaardigheden centraal. De focus ligt hierbij op *persoonlijke effectiviteit* en het *leren leidinggeven*. De student wordt klaargestoomd voor de praktijk, zodat hij/zij gedurende zijn/haar carrière aan de slag kan als leidinggevende.

- Persoonlijke ontwikkeling + leiderschapsvaardigheden: Door workshops opdrachten en assessments waarbij praktijksituaties nagebootst worden krijgen de studenten de kans om hun leiderschapsvaardigheden te oefenen en verder te ontwikkelen, hierin worden ze intensief gecoacht.
- Bedrijfskundige kennis: Naast vaardigheden verkrijgen de studenten ook kennis op het gebied van bedrijfskundige werkgebieden. Denk hierbij aan arbeidsrecht, bedrijfseconomie, strategisch management, projectmanagement, personeelsmanagement.
- Project: Studenten gaan in groepsverband een event organiseren en tonen zo in de praktijk aan over leiderschapsvaardigheden te beschikken.

Within the minor “proficiency in Leadership’, the development of leadership is most important. The focus lies in personal effectiveness in learning how to lead. The objective is to prepare the students for the real world, so that during their career they can work as a manager.

- Leadership skills + Personal development: Through assignments and assessments, whereby students come in contact with practical situations , the student gets a chance to practice and develop their leadership skills. During an intensive coaching project, the student learns to be self-critical, to reflect and become more professional.
- Knowledge of Business Administration: Apart from leadership abilities the students also develop knowledge in the field of business administration namely, in areas such as Labour Law, Finance, Business management, project management, personnel’s management.
- Project: Students work in a project together to organize an event. They show their leadership abilities in practice.

4. Overzicht onderwijsactiviteiten minor (zie artikel 12 algemeen deel van de OER)

Variant 1: Niet zijnde FH MER studenten, of te wel Fontysbrede studenten en externe studenten.

Vak		**BLOK**	**Lesuren per week**	**zelfstudie uren per week**	**Uren toetsing**	**Opdrachten**	**Totaal SBU's**	**Toetsvorm**	**Cijfer-berekening**
Persoonlijke ontwikkeling Portfolio + eindassessment (bestaande uit reflecties op coaching, assessments, casussen, stage + gastcollege)		1+2		2	2		36	Verslag cijfer 1-10 (minimaal 5.5>) Presentatie (eindassessment) cijfer 1-10 (minimaal 5.5>) Gemiddeld cijfer berekenen, beide minimaal 5.5>	15%
Leiderschapsvaardig-heden	Verplicht	1+2	3 uur	2 uur			85	Zie assessments + portfolio	
Groepscoaching	Verplicht (80% aanwezigheid)	1+2	2 uur	1 uur			51	Aanwezigheid 80% + inzet (beoordeling door coach bij eindassessment minimaal 5.5>)	
Assessments	Verplicht (100% aanwezigheid)	1+2		1 uur (17 weken)	7 assessments totaal (1x 2 uur om de 2-3 weken)		31	Performance cijfer 1-10 Minimaal 2 assessments (minimaal 1 voldoende > 5.5)	25%
Leiderschapsobservatie	Verplicht	1+2		20 uur stage totaal		20 uur (incl. verslag + zoeken)	40	Verslag cijfer 1-10 (minimaal 5.5>) (beoordeling door coach bij eindassessment)	
Gastcollege	Verplicht (80% aanwezigheid)	1+2	5x 1 uur	5x1 uur			10	Verslag cijfer 1-10 (minimaal 5.5>) (beoordeling door coach bij eindassessment)	

Project (groep)	Verplicht	1+2	4 uur	2 uur (naast opdrachten van inhoudelijke vakken)	2 uur	16 uur (eindrapport +voorbereiden assessment)	120	Groepsassessment over projectopdrachten van de vakken (Bedrijfseconomie, Marketing en projectmanagement) minimaal 5.5>	20%
Strategisch management	Verplicht	1+2	2 uur	2 uur	3+3 (toets blok 1)	10 uur	52	Toets 50% Groepsopdracht 50% (gemiddeld 5.5>)	4%
Bedrijfseconomie	Verplicht	1+2	2 uur	2 uur	3+3 (toets blok 1)	20 uur	94	Toets 50% Groepsopdracht 50% (30% pva en 20% reflectie) (gemiddeld 5.5>)	8%
Marketing	Verplicht	1+2	2 uur	2 uur	3+3 (toets blok 2)	20 uur	94	Toets 50% Groepsopdracht 50%(30% pva en 20% reflectie) (gemiddeld 5.5>)	8%
Recht (combinatie van Privaatrecht en Arbeidsrecht)	Verplicht	1	2 uur	2 uur	3+3 (toets blok 2)	nvt	39	Toets 100% (voldoende 5.5>)	4%
Projectmanagement	Verplicht	1+2	2 uur	2 uur	3+3 (toets blok 2)	20 uur	94	Toets 50% Groepsopdracht 50% (30% pva en 20% reflectie) (gemiddeld 5.5>)	8%
Personeelsmanagement	Verplicht	1+2	2 uur	2 uur	3+3 (assessment blok 1, toets blok 2)	20 uur	94	Toets 50% Assessment 50% (gemiddeld 5.5>)	8%
							840 SBU		**100%**

Variant 2: FH MER studenten (FTA-FSM, V&M, BK)
Studenten van de opleidingen Finance, Tax & Advice- Financial Services Management (FTA-FSM), Vastgoed & Makelaardij (V&M) en Bedrijfskunde (BK) of verwante opleidingen (opleidingen die de minor VIL i.v.m. overlap met het eigen major curriculum hebben uitgesloten van deelname), kunnen deelnemen aan variant 2 binnen de minor. Voor de aanverwante opleidingen gelden dezelfde voorwaarden, waarbij zowel toestemming van de eigen examencommissie noodzakelijk is, alsmede de examencommissie van FH MER. Het persoonlijk ontwikkelingstraject en het project is identiek aan variant 1, dit betreft een verdieping van de major. De theoretische bedrijfskundige vakken worden in verband met overlap met de majoropleiding vervangen door keuze onderdelen. Studenten maken een keuze uit vakken van de majoropleiding van Finance Tax & Advice -Financial Services Management, Bedrijfskunde of Vastgoed & Makelaardij (hoofdfase, jaar 2), niet zijnde hun eigen major opleiding, dit betreft een verbreding van de major. Dit doen ze in overleg met de coach binnen de minor en hun PL-coach in relatie tot hun leerdoelen en overlappende vakken. Studenten kiezen zelf hun leerroute en leggen dit vast in een persoonlijk plan van aanpak.

Vak		**BLOK**	**Lesuren per week**	**zelfstudie uren per week**	**Uren toetsing**	**Opdrachten**	**Totaal SBU's**	**Toetsvorm**	**Cijfer-berekening**
Persoonlijke ontwikkeling Portfolio + eindassessment (bestaande uit reflecties op coaching, assessments, casussen, stage + gastcollege)		1+2		2	2		36	Verslag cijfer 1-10 (minimaal 5.5>) Presentatie (eindassessment) cijfer 1-10 (minimaal 5.5>) Gemiddeld cijfer berekenen, beide minimaal 5.5>	15%
Leiderschapsvaardig-heden	Verplicht	1+2	3 uur	2 uur			85	Zie assessments + portfolio	
Groepscoaching	Verplicht (80% aanwezigheid)	1+2	2 uur	1 uur			51	Aanwezigheid 80% + inzet (beoordeling door coach bij eindassessment minimaal 5.5>)	
Assessments	Verplicht (100% aanwezigheid)	1+2		1 uur (17 weken)	7 assessments totaal (1x 2 uur om de 2-3 weken)		31	Performance cijfer 1-10 Minimaal 2 assessments (minimaal 1 voldoende > 5.5)	25%

Leiderschapsobservatie	Verplicht	1+2		20 uur stage totaal		20 uur (incl. verslag + zoeken)	40	Verslag cijfer 1-10 (minimaal 5.5>) (beoordeling door coach bij eindassessment)	
Gastcollege	Verplicht (80% aanwezigheid)	1+2	5x 1 uur	5x1 uur			10	Verslag cijfer 1-10 (minimaal 5.5>) (beoordeling door coach bij eindassessment)	
Project (groep)	Verplicht	1+2	4 uur	2 uur (naast opdrachten (PVA's en reflecties van inhoudelijke vakken)	2 uur	16 uur (eindrapport +voorbereiden assessment)	120	Groepsassessment over projectopdrachten van de vakken (Bedrijfseconomie, Marketing en projectmanagement) minimaal 5.5>	20%
Keuze deel: niet zijnde eigen major opleiding. 280 STB **Zie bijlage 1 voor de keuze delen**	Verplicht						nvt	Onderdelen worden via reguliere beoordelingsmethode getoetst in major. 280 studiebelastingsuren dienen voldaan te zijn om aan het keuze onderdeel te voldoen.	40%

Uitgaande van 17 lesweken.

Bij de theorievakken roze onderdelen) worden een individuele toets en groepsopdracht aangeboden (periode 1 en periode 2). Deze twee onderdelen dienen gemiddeld voldoende te zijn. De opdracht is input voor het assessment behorende bij het project (groen). Recht wordt alleen afgesloten met een toets.

De 30 studiepunten worden pas toegekend, wanneer alle onderdelen met een voldoende zijn afgerond.

5. Aanmelding onderwijsactiviteiten minor

Voor deelname aan variant 2 stellen de studenten voor de start van de minor een persoonlijk plan van aanpak op, met daarin de beschreven onderdelen. Deze laten ze accorderen door hun coach en de minor coördinator.

6. Toetsing minor en aanmelding voor toetsen (artikel 18 en 22 algemeen deel OER)
Via de portal worden de toets momenten en opdrachten gepubliceerd. Aanmelden is niet nodig. Aanmelden voor herkansing is wel noodzakelijk. Opdrachten dienen ingeleverd te worden via Gradework. Beoordeling en feedback volgt ook via Gradework. De resultaten publiceren wij ook via de portal (Progress). Alle onderdelen dienen met minimaal een 5.5 of hoger afgerond te worden.

Variant 1:

Toets	**Toetsvorm**	**Individueel/groep**	**Beoordelingsschaal**	**Cijferberekening**
Assessments	Assessment	individueel	(1-10), gemiddelde van de assessments, max 1 onvoldoende, 100% aanwezigheid	15%
Portfolio	Opdracht + assessment	individueel	(1-10) Opdracht 50% (1-10) assessment 50% Beide minimaal 5.5>	25%
Project	Assessment	Groep	(1-10) assessment	20%
Strategisch management	Toets +opdracht	Toets individueel Opdracht groep	Toets (1-10) 50% Opdracht (1-10) 50% Gemiddeld 5.5>	4%
Bedrijfseconomie	Toets +opdracht	Toets individueel Opdracht groep	Toets (1-10) 50% Opdracht (1-10) 50% Gemiddeld 5.5>	8%
Marketing	Toets +opdracht	Toets individueel Opdracht groep	Toets (1-10) 50% Opdracht (1-10) 50% Gemiddeld 5.5>	8%
Recht	Toets	Toets individueel	Toets (1-10) 100% 5.5>	4%
Projectmanagement	Toets +opdracht	Toets individueel Opdracht groep	Toets (1-10) 50% Opdracht (1-10) 50% Gemiddeld 5.5>	8%
Personeelsmanagement	Toets +assessment	Toets individueel Opdracht individueel	Toets(1-10) 50% Assessment (1-10) 50% Gemiddeld 5.5>	8%

7. Minorafronding (zie artikel 19, lid 3 algemeen deel OER)
De minor is pas succesvol afgerond en de bijbehorende 30 studiepunten worden pas uitgereikt wanneer alle toetsonderdelen zijn afgerond met een voldoende (>5.5). Er worden geen studiepunten toegekend voor de afzonderlijke onderdelen van de minor.

8. Examencommissie (artikel 38 algemeen deel OER)
De examencommissie van Fontys Hogeschool Management Economie Recht is bevoegd om verzoeken met betrekking tot de toetsing in de minor te beoordelen. Evenals verzoeken voor extra voorzieningen.

De examencommissie bestaat uit de volgende leden:

- Meriem Bakermans (voorzitter)
- Annemarie Vriesen
- Ilona van de Plas
- Monique Maas (ambtelijk secretaris)
- Lydia van Hest-de Beer
- Anne-Lieke Cremers

Per mail is de examencommissie bereikbaar via Examencommissie-fh-mer@fontys.nl

De examencommissie internetpagina op de FH MER portal is bereikbaar via
https://connect.fontys.nl/instituten/fhmer/Excie/Paginas/default.aspx

9. Geldigheid
Deze informatie geldt voor het studiejaar 2020-2021

10. Ingangseisen minor
Om te kunnen deelnemen aan de minor moet de student de propedeuse behaald hebben of toestemming hebben van de examencommissie van zijn opleiding om de minor te volgen. Studenten dienen zelf toestemming te vragen aan hun opleiding voor deelname aan de minor.

11. Niet toegankelijk voor:
n.v.t.

Aan studenten worden voor deelname en afronding van de minor geen andere eisen gesteld dan opgenomen in de hier uitgewerkte minorregeling.

Bijlage 1: Keuze delen majors FH-MER

Finance, Tax & Advice- Financial Services Management: alleen toegankelijk voor BK en V&M studenten
Raadpleeg voor leerdoelen, toetsing e.d. de studiewijzer op de portal. Blok 5-6 te volgen voor cohort september, en blok 7-8 te volgen voor cohort februari.

Blok 5

Keuze onderdeel	Studiebelastingsuren	Opmerkingen
Inkomensplanning	84	
Nalatenschapsplanning	84	
Management en organisatie	84	Niet voor BK studenten

Blok 6

Keuze onderdeel	Studiebelastingsuren	Opmerkingen
Financiële markten en beleggen	84	
Marketing	84	Niet voor BK studenten
Financiële informatiesystemen	84	

Blok 7:

Keuze onderdeel	Studiebelastingsuren	Opmerkingen
Ondernemings- en fiscaalrecht	84	
Financieren 1	84	
Treasury en internationaal betalen	84	
Ondernemings financieringen	84	

Blok 8:

Keuze onderdeel	Studiebelastingsuren	Opmerkingen
Contractrecht, zekerheden en faillissement	84	
Ondernemer en risico's	84	
Financieren 2	84	Niet zonder financieren 1
Risicoanalyse	84	

Bedrijfskunde: alleen toegankelijk voor FTA-FSM en V&M studenten
Raadpleeg voor leerdoelen, toetsing e.d. de studiewijzer op de portal. Blok 5-6 te volgen voor cohort september, en blok 7-8 te volgen voor cohort februari.

Blok 5:

Keuze onderdeel	**Studiebelastingsuren**	**Opmerkingen**
Bedrijfseconomie	56	
Filosofie	56	
Personeelsmanagement	84	
Proces- en Operationsmanagement	84	

Blok 6:

Keuze onderdeel	**Studiebelastingsuren**	**Opmerkingen**
Algemene Economie	56	
Operations management	84	
Organisatiekunde	84	
Statistiek	56	

Blok 7:

Keuze onderdeel	**Studiebelastingsuren**	**Opmerkingen**
Strategisch marketing	56	Niet voor FSM studenten
Investeringsanalyse 1	56	
Projectmanagement	84	Niet voor FSM studenten
Regionale Economische ontwikkelingen	84	
Strategisch Management 1	56	

Blok 8:

Keuze onderdeel	**Studiebelastingsuren**	**Opmerkingen**
Investeringsanalyse II	56	Alleen i.c.m.investeringsanalyse I
BIM (Business Information Management)	84	
Recht	84	Niet voor FSM studenten
Strategisch Management II	56	Alleen icm Strategisch Management I

Vastgoed en Makelaardij: alleen toegankelijk voor BK en FTA-FSM studenten

Raadpleeg voor leerdoelen, toetsing e.d. de studiewijzer op de portal. Blok 5-6 te volgen voor cohort september, en blok 7-8 te volgen voor cohort februari.

Blok 5

Keuze onderdeel	**Studiebelastingsuren**
Vastgoedrekenen	84
Bouwkunde	84
Planologie en ruimtelijke ordening	56
Privaatrecht I	56

Blok 6:

Keuze onderdeel	**Studiebelastingsuren**
Projectontwikkeling	56
Bedrijfseconomie en fiscaliteit	84
Taxeren en waarderen	84
Privaatrecht II	56

Blok 7

Keuze onderdeel	**Studiebelastingsuren**
Vastgoedmanagement	84
Regionale economische ontwikkelingen	56
Stedelijke geografie	56
Research & Real estate I	84

Blok 8:

Keuze onderdeel	**Studiebelastingsuren**
Integrale gebiedsontwikkeling	84
Internationale economie en recht	84
Research & Real estate II	56